

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНТИКОРУПЦІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА»



Рівень освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	«Соціальна та молодіжна робота»
Тривалість викладання	3 семестр (7 чверть)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5380>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
Онлайн-консультації: lymarandrej@gmail.com

Викладач:

Лимар Андрій Петрович
к. і. н., доцент, доцент кафедри
Персональна сторінка:

E-mail: lymarandrej@gmail.com

1. Анотація до курсу

Під час вивчення даної дисципліни студенти отримують знання та навички, зокрема щодо сучасного стану корупційної злочинності в Україні та світі, її тенденцій та факторів, що впливають на її структуру та динаміку, а також щодо системи заходів протидії корупційній злочинності та окремим її проявам в діяльності соціального працівника; навичок самостійного комплексного аналізу організації і безпосередньої реалізації заходів профілактики корупційної злочинності в соціальній сфері. Вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти антикорупційних компетентностей у сфері організації та здійснення соціальної роботи, у т. ч. засвоєння знань щодо теорії, правових основ, принципів, цінностей методів, технологій

запобігання корупції та формування вмій, необхідних для здійснення професійної соціальної роботи.

Завдання курсу:

- надати систематизовані знання щодо сутності корупції, чинників та передумов її виникнення і поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції, ознайомити з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом у відповідній галузі;
- сформувати вміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливості та тенденції, форми прояву і на основі наукових підходів визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики в соціальній сфері, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції в роботі соціального працівника, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів;
- удосконалити навички розроблення і реалізації конкретних антикорупційних заходів в соціальній роботі в Україні;
- створити основу для формування антикорупційної культури соціального працівника;
- сформувати антикорупційну ідеологію як системи поглядів, ідей, переконань, цінностей та установок, що повинна стати внутрішнім механізмом особистості соціального працівника;
- активізувати самостійне навчання з проблем антикорупційної політики та антикорупційного виховання соціального працівника;

3. Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- поняття та сутність корупції, її вплив на суспільний розвиток;
- чинники, що обумовлюють корупцію в соціальній сфері;
- нормативно-правову базу запобігання та протидії корупції в соціальній роботі;
- корупційні ризики в соціальній сфері;
- види відповідальності за корупційні діяння;
- основи антикорупційної стратегії;
- організаційні засади протидії корупції;
- можливості залучення громадськості до антикорупційної діяльності.

вміти:

- аналізувати основні причини виникнення корупції як суспільного явища;
- визначати основні труднощі та складнощі, які виникають під час здійснення аналізу корупції в соціальній сфері суспільно-економічного життя в Україні;
- досліджувати процеси формування корупції в світовій та вітчизняній практиці;
- аналізувати стан та перспективи запобігання та протидії корупції в роботі соціального працівника;
- здійснювати кваліфікацію корупційних діянь;
- розробляти комплекс антикорупційних заходів в соціальній роботі;

- розв’язувати конфлікт інтересів у практиці соціального працівника;
- залучати інститути громадянського суспільства в сфері боротьби з корупцією у соціальній роботі.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Теоретико-правові основи корупції

- 1.1. Поняття «корупція», її сутність та зміст.
- 1.2. Причини виникнення корупції.
- 1.3. Психологічний і моральний аспекти корупції.
- 1.4. Види корупційних правопорушень.

2. Антикорупційне законодавство України

- 2.1. Сутність антикорупційного законодавства України.
- 2.2. Аналіз основних нормативно-правових актів щодо запобігання і протидії корупції в органах публічної влади.
- 2.3. Сутність та види антикорупційних заборон та обмежень.

3. Державна антикорупційна політика України

- 3.1. Антикорупційна політика в Україні: сутність, зміст, складові.
- 3.2. Напрями протидії корупції у сфері соціальної роботи
- 3.3. Участь громадянського суспільства у запобіганні та протидії корупції.

4. Механізми запобігання та протидії корупції

- 4.1. Класифікація механізмів попередження та протидії корупції.
- 4.2. Запобігання корупції шляхом виявлення та усунення корупціогенних чинників.
- 4.3. Формування антикорупційної культури соціального працівника

5. Відповідальність за корупційні правопорушення в сфері соціальної роботи

- 5.1. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення
- 5.2. Цивільно-правова відповідальність соціального працівника за корупційні правопорушення у сфері службової діяльності
- 5.3. Дисциплінарна відповідальність соціального працівника за корупційні правопорушення у сфері службової діяльності
- 5.4. Адміністративна відповідальність соціального працівника за корупційні правопорушення у сфері службової діяльності.
- 5.5. Кримінальна відповідальність соціального працівника за корупційні правопорушення у сфері службової діяльності

6. Зарубіжний досвід антикорупційної діяльності в соціальній сфері

- 6.1. Основні міжнародні документи у сфері протидії корупції.
- 6.2. Міжнародна практика щодо запобігання і протидії корупції.
- 6.3. Співпраця України у сфері запобігання та протидії корупції з міжнародними організаціями.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Основні корупційні ризики інституційно-функціонального характеру в системі публічного управління України
2. Організаційно-правові наслідки притягнення до юридичної відповідальності за вчинення корупційних правопорушень

3. Етика соціального працівника як засіб запобігання та протидії корупції
4. Комунікативна взаємодія соціальних органів та інститутів громадянського суспільства як механізм запобігання корупції
5. Електронні послуги як ефективний засіб у боротьбі з проявами корупції
6. Здійснення фінансового моніторингу як умова протидії корупції

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях рекомендується мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74 – 89	добре
60 – 73	задовільно
0 – 59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 6 занять, участь у кожному з яких максимально може принести здобувачу вищої освіти 9 балів), оцінки за контрольну роботу (максимально оцінюється у 16 балів), оцінки за виконання трьох індивідуальних науково-практичних завдань (кожне максимально оцінюється у 4 бали) та оцінки за виконання завдань під час шести лекцій (кожне максимально оцінюється у 3 бали). Отримані бали додаються до підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційований залік відбувається формі тестування. Максимальна кількість балів за залік: 100
Практичні заняття	Практичні завдання, вправи, моделювання антикорупційної складової соціальної роботи, де відпрацьовуються навички індивідуальної та командної роботи. Розгляд та обговорення практичних ситуацій (відеоматеріалів). Максимально оцінюються у 54 бали (6

	занять×9 балів / заняття)
Контрольна робота	Охоплює матеріал лекційного курсу. Містить відповіді на проблемні питання формування антикорупційних компетентностей соціального працівника. Максимально оцінюється у 16 балів.
Індивідуальне завдання	Включають підготовку та презентацію відповідей на проблемні питання формування антикорупційних компетентностей соціального працівника. Максимально оцінюється у 12 балів (3 завдання×4 бали)
Виконання завдань під час лекцій	Складаються з виконання завдань під час лекцій, що полягають у відповідях на запитання. Максимально оцінюється у 18 балів (6 лекцій×3 бали)

6.3. Критерії оцінювання *практичних занять* (практичні завдання, вправи, моделювання професійної діяльності): **7-9 балів:** отримано правильну відповідь, яка характеризує уміння / навички застосовувати знання в практичній діяльності; **4-6 балів:** отримано відповідь, яка характеризує уміння / навички застосовувати знання в практичній діяльності з незначними неточностями; **2-3 бали:** отримано відповідь, яка характеризує уміння / навички застосовувати знання в практичній діяльності із значними неточностями; **1 бал:** наведено відповідь, яка демонструє незадовільний рівень знань / навичок застосовувати знання в практичній діяльності.

6.4. Критерії оцінювання *контрольних робіт та індивідуальних науково-практичних завдань*: правильна відповідь і коректне оформлення оцінюється в 16 балів, причому: **13-16 балів** – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури; **9-12 балів** – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу; **5-8 балів** – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії; **2-4 бали** – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення. **1 бал** – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.5. Критерії оцінювання *індивідуальних науково-практичних завдань (Індивідуального завдання)*: правильна відповідь і коректне оформлення оцінюється у 12 балів, причому: **10-12 балів** – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури; **7-9 балів** – відповідність еталону, правильна мова викладення матеріалу; **4-6 балів** – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії; **2-3 бали** – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення. **1 бал** – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

Критерії підсумкового оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку):

У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав

менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання** у вигляді диференційованого заліку під час сесії. Підсумкове оцінювання проводиться у вигляді співбесіди, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Кожна відповідь на запитання оцінюється максимум у **5 балів**, причому:

- 5 балів – відповідність еталону;
- 4 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 3 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання не розкрито;
- 1 бал – невідповідність еталону, однак відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»: <http://surl.li/alvis>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки НТУ на Офіс365, відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни у застосунку Microsoft Teams та з дистанційним курсом «Основи соціальної роботи» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті

Здобувачі вищої освіти мають право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

7.8. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Основи соціальної роботи».

8 Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гура В. В. Поняття корупції як економіко-правового феномену. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №4 (64). С. 76–84.
2. Левчук А. О. Поняття, сутність корупції та корупційних правопорушень. *Юридичний бюлетень*. 2019. Вип. 9. С. 171–177.

3. Мартинов Д. Ю., Обушна Н. І. Феномен корупції в системі публічного управління: теоретичні аспекти наукового дискурсу. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1720>

Нормативні документи

4. Конституція України, прийнята 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

6. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>

7. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: затверджено Законом України від 20.06.2022 р. № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#n93#Text>

8. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173): Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 27.01.1999 (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 252-V від 18.10.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_101.#Text

9. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 04.11.1999 р. (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 2476-IV від 16.03.2005 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_102.#Text

10. Додатковий протокол до Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією (ETS 191): Міжнародний документ Ради Європи, підписаний у Страсбурзі 15.05.2003 (Протокол ратифіковано Законом № 253-V від 18.10.2006 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_172.#Text

11. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Міжнародний документ, прийнятий на 58 сесії Генеральної Асамблеї ООН у жовтні 2003 року (Конвенцію ратифіковано із заявою Законом № 251-V від 18.10.2006 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.#Text

12. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

13. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 р. № 8073-X. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

14. Кримінальний кодекс України: від 5.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

15. Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб: затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 14.07.2016 р. № 2. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/126629__529733.

Інформаційні ресурси

16. Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського союзу www.center.gov.ua

17. Transparency International the global coalition against corruption <http://transparency.org/>

18. Група держав Ради Європи проти корупції (GRECO) www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/default_en.asp

19. Всеукраїнська громадська організація «Комітет по боротьбі з корупцією в органах державної влади, правоохоронних органах, прокуратурі та судах» URL: <http://stop-corruption.com/ Stop-Corruption>.